

Jaarstukken 2022

Groenalliantie Midden-Holland e.o.

Conceptversie AB 7 juli 2023

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
2. LEESWIJZER	5
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING	6
3.1 GEBIEDSBEHEER	6
3.2 MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID	12
3.4 OVERHEAD	14
3.5 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	16
3.6 PROJECTEN	17
3.7 MUTATIES IN RESERVES	20
4. PARAGRAFEN	22
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	22
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	24
4.3 FINANCIERING	25
4.4 GRONDBELEID	26
4.5 BEDRIJFSVOERING	27
JAARREKENING 2022	29
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022	30
5.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2022	31
5.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	33
5.4 TOELICHTING OP DE BALANS	35
5.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2022	46
5.6 VERDELING NAAR TAAKVELDEN	51

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma onderdeel benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording en in hoofdstuk 4: Paragrafen. Bestuurlijke aangelegenheden

De jaarrekening 2021 en de programmabegroting 2023

De jaarstukken 2021 en de programmabegroting 2023 zijn na het doorlopen van de zienswijzeprocedure in de gemeenteraden conform vastgesteld in het Algemeen bestuur op 23 juni 2022.

Bestuurders

In 2022 heeft er een wisseling in het Dagelijks en Algemeen Bestuur plaatsgevonden naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen. De samenstelling was eind 2022 als volgt:

Dagelijks Bestuur

- Dhr. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. A. Kerssies, gemeente Waddinxveen
- Dhr. W. Pannekoek, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. T. van Vugt, gemeente Gouda
- Mevr. K. Jaarsma, gemeente Krimpen aan den IJssel

Algemeen Bestuur

- Dhr. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. Van den Heuvel, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. A. Kerssies, gemeente Waddinxveen
- Mevr. F. Vleij, gemeente Waddinxveen
- Dhr. E. Pannekoek, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. E. Wassink, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. T. van Vugt, gemeente Gouda
- Dhr. Klijmij-van der Laan, gemeente Gouda
- Mevr. K. Jaarsma, gemeente Krimpen aan den IJssel
- Dhr. W. Tempel, gemeente Krimpen aan den IJssel

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Binnen de beschikbare middelen zijn in 2022 de reguliere onderhoudswerkzaamheden (RO) zoals gepland uitgevoerd.

Groot Onderhoud

In 2022 zijn in het kader van Groot onderhoud de standaard werkzaamheden uitgevoerd zoals baggeren watergangen, herstel van Halfverharding en het herstellen van uit takkenbossen gemaakte oeverbeschoeiing. In totaal is € 308.000,- geïnvesteerd. Dat is minder dan geraamd omdat onder meer in werkblok Goudse Hout het GO is verschoven naar 2023 vanwege het niet tijdig afkomen van de benodigde vergunningen en de werkzaamheden aan de bruggen en steigers veel vertraging opliep door lange levertijden van hout.

Essentaksterfte

De essentaksterfte vroeg ook in 2022 de nodige aandacht. De afgelopen jaren zijn reeds het merendeel van de aangetaste essen geveld en opgeruimd. De velling die voor 2022 gepland stond in het Goudse Hout moest worden uitgesteld tot 2023 vanwege het niet op tijd afkomen van de benodigde ontheffing. Tot die tijd wordt de opstond periodiek gemonitord op risico i.v.m. de veiligheid.

Ontwikkeling

Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden

De laatste uitvoeringsprojecten van het programma zijn in 2022 afgerond. In het laatste jaar van de Kwaliteitsimpuls zijn de freerunparken in de Reeuwijkse Hout en Goudse Hout gerealiseerd, is de uitkijktoren in de Reeuwijkse Hout opgeleverd en is de wandelverbinding bij 't Weegje uitgevoerd. Alle projecten zijn daarmee conform de subsidievoorwaarden tijdig afgerond. Het eerste kwartaal van 2023 wordt nog benut om de eindverantwoording op te maken en aan te leveren aan het financieel loket, de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Ontwikkelagenda 'Groen voor iedereen'.

Het programmaplan 'Groen voor Iedereen' is begin 2022 in werking getreden met de projecten 'versterken natuurwaarden biodiversiteit', 'toekomstperspectief Oostpolder', 'verkenning uitbreiden gebieden', 'handelingskader klimaatadaptatie' en 'ontwikkelen online platform'. Na de zomer is de eerste ronde uitvoeringsmaatregelen voor het verbeteren van de biodiversiteit gerealiseerd. Eind 2022 is een subsidie toegekend voor het project 'routes en voorzieningen voor mensen met een beperking', welke in het derde kwartaal van 2023 wordt uitgevoerd.

Hondenbeleid

Per 1 januari 2022 moeten mensen die met meer dan drie honden lopen over een ontheffing beschikking en moeten Hondenuitlaatservices gecertificeerd zijn en beschikken over een vergunning.

Beleid- en handelingskader duurzaamheid

Met de vaststelling van het Ontwikkelplan 2030 is er overlap met het project handelingskader klimaatadaptatie ontstaan. Uitwerking en samenvoegen van deze projecten is in 2022 opgestart. Het handelingskader wordt in het derde kwartaal van 2023 voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.

Financiële samenvatting

Programma instandhouding gebieden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal Gebiedsbeheer	3.043.500	3.017.942	502.900	514.508	2.540.600	2.503.434
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	40.200	19.380			40.200	19.380
Totaal Plannen maken	199.100	87.586			199.100	87.586
Totaal Overhead	423.266	436.562	-	29.668	423.266	406.894
Totaal Algemene middelen			3.299.385	3.299.385	(3.299.385)	(3.299.385)
Onvoorzien	31.685	-			31.685	-
Saldo	3.737.751	3.561.469	3.802.285	3.843.561	(64.534)	(282.092)
Baten en lasten projectkredieten	372.815	276.241	-	22.160	372.815	254.081
Saldo van baten en lasten	4.110.566	3.837.710	3.802.285	3.865.721	308.281	(28.011)
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	173.000	173.000	501.481	345.473	(328.481)	(172.473)
Gerealiseerd resultaat	4.283.566	4.010.710	4.303.766	4.211.194	(20.200)	(200.484)

Het jaarresultaat bedraagt € 200.484 voordelig.

Voorgesteld wordt het voordelige resultaat toe te voegen aan de Algemene reserve, mede als buffer voor de mogelijk verlaagde bijdrage van de Provincie vanaf 2026.

Na vaststelling van de boekjaarsubsidie 2022 door de provincie Zuid-Holland kan nog een deel naar rato van de inbreng van de provincie worden overgeheveld naar de Provinciale reserve.

Voor een specificatie en nadere analyse van de behaalde resultaten wordt verwezen naar de toelichtingen bij hoofdstuk 3 Programmaverantwoording.

Vermogenspositie

De Algemene reserve bedroeg bij aanvang van het jaar € 2.820.364 inclusief de resultaatbestemming van 2021 (€ 420.766). In 2022 is een bedrag van € 41.952 onttrokken zodat de stand per 31-12-2022 circa € 2.778.412 bedraagt voor resultaatbestemming 2022 (€ 200.484).

2. Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de Programmabegroting 2022 en de Najaarsrapportage 2022. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2022 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's. Zover niet anders vermeld zijn alle resultaten incidenteel.

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2022. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 4 wordt daarna ingaan op de volgens het BBV verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2022 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2022 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

Tevens is in hoofdstuk 5 de aanvullende (o.a. wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

3. Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projecten (kredieten)
- Mutaties reserves
- Wat heeft het gekost

In dit hoofdstuk wordt per onderdeel een toelichting gegeven op de gerealiseerde doelen, de gevolgde aanpak en de kosten hiervan.

3.1 Gebiedsbeheer

Wat hebben we bereikt?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit. De bereikte resultaten en uitgevoerde activiteiten zijn hierna volgend toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden is gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Terreinbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Terreinbeheer

Het product gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen kan deze evaluatie leiden tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarige onderhoudsprognose. Op basis hiervan wordt ter egalisatie van kosten een voorziening getroffen. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende

evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de werkelijke kosten gemonitord.

Het product terreinbeheer bestaat verder uit:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur-en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces is de mogelijkheid tot SROI-trajecten (Social Return on Investment) gewaarborgd;
- maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.

Regulier Onderhoud

De geplande werkzaamheden Regulier Onderhoud 2022 zijn binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Ingroeieregeling

De beheerbegroting bevat reeds een aantal jaren een ingroeieregeling. Deze is bedoeld om nieuwe beheerlasten die het gevolg zijn van nieuwe investeringen, vanuit het programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden, op te vangen. In 2022 is deels gebruik gemaakt van de ingroeieregeling.

Bosbeheer

In 2022 zijn de voorgenomen werkzaamheden in het Goudse Hout vanwege de vergunningverlening doorgeschoven naar 2023.

Herplanting Krimpenerhout en Gouwebos westzijde zijn uitgevoerd vanaf januari 2022. De nieuw aangeplante opstanden zijn gedurende 2022 verzorgd (uitgemaaid) om de jonge aanplant een goede start te geven.

Samenwerking Promen

Met ingang van januari 2022 is de samenwerking met Promen gecontinueerd. Het doel is om jonge mensen met een arbeidsbeperking werkzaamheden te laten uitvoeren in de recreatiegebieden. In 2023 wordt het contract geëvalueerd.

Enkele voorbeelden van de in 2022 uitgevoerde werkzaamheden regulier onderhoud:

Gebiedsdeel Reeuwijkse Plassen

- De reguliere onderhoudsbestekken van de Reeuwijkse Plassen, zoals het hygiëne bestek en het gras en water bestek zijn conform afspraken naar tevredenheid uitgevoerd.
- De eikenprocessierups is ook in 2022 bestreden in de diverse deelgebieden, bestrijding via de zuigmethode op de intensieve recreatie locaties.
- Voor de bestrijding van de invasieve exoot "Japanse duizend knoop" is de behandeling met stroom toegepast. De haarden bevinden zich vooral in het Reeuwijkse Hout, deze methode moet de komende jaren herhaaldelijk worden herhaald om de bestrijding voldoende effectief te maken.

Gebiedsdeel Krimpenerwaard

- De reguliere onderhoudsbestekken van de Krimpenerwaard, zoals het hygiëne bestek en het gras en water bestek zijn volgens afspraak uitgevoerd.
- Het kano en wandel routenetwerk is geïnspecteerd en zijn de vastgestelde gebreken hersteld.

- Voor de bestrijding van de invasieve exoot “de springbalsemien” is de methode intensief maai-beheer en het volledig uit de grond trekken van de plant toegepast. Door Covid-19 in een veel lagere frequentie dan gepland was. Dit wordt de komende jaren herhaald en verder toegepast. De Japanse duizend knoop wordt in de Krimpenerwaard bestreden met de stroommethode.

In februari 2022 werden de gebieden geteisterd door een zware storm die zorgde voor veel schade in de bosopstanden. Talloze bomen waaiden om of knapten af. Vooral in het Gouwebos was sprake van veel schade. Zo waaiden veel bomen om in de karakteristieke lindelanen in dit gebied.

Het opruimen van alle stormschade betekende een forse inspanning voor het beheer. Veel wegen en paden moesten tijdelijk worden afgesloten.

Groot Onderhoud

De dotatie bedraagt in 2022 € 946.000. De lasten 2022 van groot onderhoud hebben een omvang van € 400.471 en zijn verantwoord op de voorziening groot onderhoud. Zie hiervoor ook de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Ad.2 Economisch beheer

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en –opstallen (passend binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten.

Van de bestaande contracten is voortdurend gemonitord of het gebruik nog in overeenstemming was met de vastgelegde afspraken. Eventuele wijzigingen daarin (al dan niet op verzoek) zijn actief verwerkt. De contractueel afgesproken financiële tegenprestatie is geactualiseerd en er is zorg gedragen voor de inning hiervan.

In 2022 zijn een aantal overeenkomsten gesloten, ten behoeve van de volgende zaken:

Jachtwerf

- Aan een ondernemer is een klein perceeltje in huur uitgeven ten behoeve van het gebruik van een klein grondperceel t.b.v. de opslag en stalling van boten. Bekeken wordt of de grond in 2023 aan de ondernemer verkocht kan worden.
- Vestiging van erfdiensbaarheid t.n.v. Groenalliantie: het betreft een recht van weg om te voet en met een (vracht-) auto te komen en te gaan van de openbare weg naar een eilandje in het Reeuwijkse Hout, via een perceel van de ondernemer.

Huurcontracten parkeerplaats Platteweg

Enkele parkeervakken van de parkeerplaats Platteweg zijn verhuurd aan de directe omwonenden, daar zij op eigen erf geen gelegenheid daartoe hebben.

Verhuur grond t.b.v. fietsenstalling

In 2022 is een kortlopend huurcontract gesloten ten behoeve van een fietsenstalling in Krimpenerhout, die tijdelijk worden aangeboden in verband de reconstructie van de Grote Kruising in Krimpen ad IJssel.

Overdracht aandelen Reeuwijkse Hout

Met ondernemer zijn gesprekken gevoerd over de overdracht van aandelen die toezien op het huurcontract dat de erfpachter met exploitant sloot ten behoeve van horeca Reeuwijkse Hout en Osteria. De huurcontracten blijven op hoofdlijnen onveranderd. Dit heeft geen gevolgen voor de erfpachtakte's.

Project zicht op initiatieven Reeuwijkse Hout

Dit project is in de tweede helft van 2022 opgepakt. Met de ondernemers en verenigingen zijn gesprekken gevoerd, vervolgens zijn hun plannen bekeken en getoetst aan diverse beleidsplannen. In de eerste helft van 2023 zullen de resultaten aan het schapsbestuur worden voorgelegd.

Overige zaken

Met enkele ondernemers zijn gesprekken gevoerd over het functioneren van hun onderneming in relatie tot het grondgebruik. Dit heeft in de meeste gevallen niet geleid tot wijzigingen. Aan diverse projecten zoals elders in dit jaaroverzicht benoemd zijn hand en spandiensten verricht op het gebied van grondzaken.

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betrof het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied), zodanig dat dit bijdroeg aan de lange termijn strategie van Groenalliantie. Het resultaat hiervan is dat voldaan is aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van Groenalliantie.

Oppervlakte	01-01-2022	31-12-2022	Toelichting mutatie:
Totaal	775,72	775,72	-

* Voor deze opgave wordt gebruik gemaakt van de kadastrale registratie.

Deze tabel betreft de grondpositie. Hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van persoonlijke overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen;
- Toezicht en handhaving.

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De gebieden van Groenalliantie kunnen gebruikt worden voor recreatie door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik gelden spelregels. Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het beheergebied van Groenalliantie, vraagt hij hiervoor toestemming aan Staatsbosbeheer. Hierbij vindt toetsing plaats aan de doelstellingen in de gemeenschappelijke regeling en aan de belangen van de openbare orde en veiligheid (in samenwerking met de betreffende gemeente). Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van Groenalliantie verstrekt.

Knelpunt blijft dat het vereiste van een toestemming niet vastgelegd is in een verordening (met uitzondering van honden) waardoor de BOA steeds terugvalt op het gestelde in de APV van de betreffende gemeente. Regelgeving in de toestemmingen en in de APV blijken in de praktijk regelmatig niet overeen te stemmen, waardoor handhavend optreden niet altijd mogelijk is. In de praktijk heeft dat niet tot grote problemen geleid.

Toezicht en Handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn:

- De veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- De eigendommen van het schap schoon, heel en veilig te houden.

Indien de keuze wordt gemaakt om geen financiering beschikbaar te stellen voor het gehele palet vindt primair inzet op daadwerkelijke handhaving plaats. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden. In 2022 werd invulling gegeven aan het volledige palet.

Vanwege Corona was het de eerste maanden van 2022 drukker in de gebieden.

De pandemie is in 2022 verder uitgedoofd. De warme zomer heeft grote aantallen bezoekers naar de gebieden gelokt waarmee opnieuw duidelijk werd dat de gebieden in een grote behoefte voorzien. Door de BOA is in samenwerking met het Beheerteam voortdurend getracht om de aanwezigheid van de grote bezoekersaantallen van de gebieden in goede banen te leiden. Hierbij zijn steeds de regelgeving en adviezen van o.a. de Veiligheidsregio Hollands Midden als leidraad gebruikt. Ook is door de BOA nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de plaatselijke politie en BOA's van de deelnemende gemeenten, hetgeen er mede voor gezorgd heeft dat er ondanks de tot op heden voortdurende drukte, zich geen grote problemen hebben voorgedaan.

Hondenbeleid en hondenuitlaatservices

Per 1 januari 2022 moeten mensen die met meer dan drie honden per begeleider lopen over een ontheffing beschikken en moeten Hondenuitlaatservices (HUS) gecertificeerd zijn en beschikken over een vergunning. Er heeft vooralsnog geen evaluatie plaatsgevonden om eventuele klachten over honden in de gebieden zichtbaar te maken. Soms komen er via e-mail klachten binnen over een HUS in een niet aangewezen gebied of een HUS die mogelijk zonder vergunning in een van onze gebieden actief is. Deze meldingen worden door de BOA opgepakt en bij voldoende informatie volgt er altijd een controle in het gebied. Bij aantreffen zal door de BOA de HUS verwezen worden naar een ander gebied of naar de afdeling VOT indien er nog ruimte in het gewenste gebied is voor een extra HUS.

De gebieden waar overlast wordt verwacht, bijvoorbeeld het strand van de surfplas in de Reeuwijkse Hout, worden vaker door de BOA bezocht. In verband met de BOA-capaciteit geeft de BOA prioriteit aan die gebieden waar het geheel verboden is om met een hond te komen, zoals de stranden en speeltuinen. Bij eventuele grote drukte op die plaatsen beperkt de BOA zich om

praktische redenen tot het aanspreken van de eventueel aanwezige hondeneigenaren en hen te verwijzen naar het aangrenzende losloopgebied, in plaats van te bekeuren. Indien de mogelijkheid zich voordoet dat er meerdere Boa's aanwezig zijn, bijvoorbeeld in het kader van een geplande handhavingsactie, zal er naast genoemde verwijzing uiteraard wel bekeurd worden.

Overlast van honden is vaak subjectief, maar blijft een punt van aandacht.

Blauwalg

Door de warmte stak ook in 2022 blauwalg weer de kop op.

Al vrij vroeg in het seizoen leidde dat tot ontrading om de zwemplas in het Krimpenerhout te gebruiken. De surfplas in het Reeuwijkse Hout had minder last van blauwalg

Afval

Voor alle gebieden binnen de Groenalliantie geldt dat door de BOA regelmatig afvaldumpingen worden geconstateerd. Dit betreft dan met name zakken met huisvuil, tuinafval maar ook bouwafval en witgoed. Indien mogelijk wordt door de boa een onderzoek ingesteld naar de herkomst van het afval en zal er bij voldoende bewijs proces-verbaal worden opgemaakt.

Jaarwisseling

Ondanks het feit dat er in 2022 geen consumentenvuurwerk verkocht en afgestoken mocht worden, is er met name in de periode voorafgaand aan de jaarwisseling in de gebieden van de Groenalliantie behoorlijke schade aangericht aan onder andere bebording en afvalbakken. De schade in de gebieden van de Groenalliantie betreft voor deze jaarwisseling ruim 17.000 euro.

Extra BOA

Ook in 2022 is extra Boacapaciteit ingezet in het hoogseizoen. Vanuit team Rottemeren zijn ca. 400 uren toezicht en handhaving besteed in de terreinen van de Groenalliantie.

In 2023 zal deze inzet worden gecontinueerd.

Ad.4 Communicatie

Voor de positionering van de beheergebieden van de Groenalliantie is een veelheid aan communicatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn persberichten, digitale media en foldermateriaal. Ontwikkelingen voortkomend uit de kwaliteitsimpuls en de afronding daarvan, maar ook werkzaamheden door (groot) onderhoud zijn in de regio onder de aandacht gebracht. Denk hierbij aan de aanleg en realisatie van twee freerunparken in de Goudse Hout en het Reeuwijkse Hout en de maatregelen voor het vergroten van de biodiversiteit in onze natuur- en recreatiegebieden.

Voorts is er in het najaar van 2022 een werkbezoek voor nieuwe raadsleden georganiseerd om kennis te maken met Groenalliantie en haar beheerteam.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel	921.000	933.900	864.200	945.440
Totaal materieel	317.095	2.063.800	2.179.300	2.072.502
Totaal Gebiedsbeheer	1.238.095	2.997.700	3.043.500	3.017.942

De personeelslasten (Dienstverlening SBB) zijn € 81k hoger uitgevallen.

Voor Terreininspecties- en terreinbeheer was circa € 53k meer nodig aan uren i.v.m. onvoorziene werkzaamheden door onder meer de voorjaarsstormen.

Voor de inzet omgevingscommunicatie was circa € 18k extra nodig i.v.m. de drukte vanwege het mooie en warme jaar 2022 en de invoering van het nieuwe hondenbeleid.

De materiele lasten zijn daarentegen € 107K lager uitgevallen.

Voor het regulier onderhoud was € 50k minder nodig en ook de algemene kosten zijn zo'n € 50k lager uitgevallen, waarvan € 36k een structureel karakter lijkt te hebben. Dit is meegenomen in de begroting 2024.

Programma instandhouding gebieden	Baten			
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel				
Totaal materieel	512.297	482.700	502.900	514.508
Totaal Gebiedsbeheer	512.297	482.700	502.900	514.508

De baten zien iets hoger uitgekomen door extra opbrengsten uit precariorechten (ontheffingen kabels en leidingen).

3.2 Maatschappelijke betrokkenheid

Wat hebben we bereikt?

Bij het aanbesteden en laten uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden proberen we zo goed als mogelijk onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen door:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur- en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces wordt aandacht besteed aan mogelijke SROI-trajecten (social return on investment);
- Maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Samenwerking Promen:

Met ingang van januari 2022 is de samenwerking met Promen gecontinueerd. Het doel is om jonge mensen met een arbeidsbeperking werkzaamheden te laten uitvoeren in de recreatiegebieden. In 2023 wordt het contract geëvalueerd.

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel			40.200	19.380
Totaal materieel				
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	-	-	40.200	19.380

Door capaciteitsgebrek zijn niet alle uren benut voor deze activiteit.

3.3 Plannen maken

Wat hebben we bereikt?

Het bestuur is geadviseerd over de implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken.

De belangrijkste ontwikkelingen worden hierna toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Planvorming & gebiedsontwikkeling

In overleg met alle betrokkenen wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied van het schap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied). Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel) van het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het schap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen.

Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden

In 2022 is het Ontwikkelplan 2030 en de Investeringsagenda 2021-2025 als uitgangspunt gebruikt om een programmaplan op te stellen waarin voor het programma de componenten financiën, organisatie, planning, communicatie, kwaliteit en risico's zijn beschreven. Voor de planvorming en gebiedsontwikkeling zijn de programmadoelen bewaakt en binnengekomen initiatieven van derden gewogen. Op hoger schaalniveau wordt samen met de ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten de langetermijnvisie van Groenalliantie meegenomen in dagelijkse gang van zaken.

Overige ontwikkelingen

Voor de meerdere initiatieven die binnen zijn gekomen voor de Reeuwijkse Hout is in 2022 een krediet toegezegd. Deze zijn onderling en in gezamenlijk beoordeeld en worden verwerkt in een rapportage welke in maart 2023 aan het Dagelijks Bestuur wordt voorgelegd.

In 2022 zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding van de Solar Carports bij de Reeuwijkse Hout gestart. Op 13 december 2022 is door het Algemeen Bestuur ingestemd met de publicatie van de tenderdocumenten.

In 2022 is samen met de gemeente Krimpenerwaard onderzocht waar de compensatie voor het Ecolodgepark in de Krimpenerhout kan worden gerealiseerd. De verkenning voor verblijfsrecreatie is bijna afgerond en in maart 2023 wordt een besluit gevraagd over het vervolg.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel	212.800	215.800	199.100	87.586
Totaal materieel	65.543	-	-	-
Totaal Plannen maken	278.343	215.800	199.100	87.586

De focus voor 2022 heeft gelegen op het Ontwikkelplan en het project 'Groen voor iedereen'. Van het algemene budget voor ontwikkelingen is daarom minder gebruik gemaakt.

3.4 Overhead

Wat hebben we bereikt?

Kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap;
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap;
- financieel beleid, begroting en verantwoording.

Daarbij is rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur vond plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De Bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen;
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is;
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- Eerste aanspreekpunt zijn voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen;
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- De eindtoets op bestuursvoorstellen;

- Het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2022 zes keer vergaderd, waarvan één schriftelijke ronde en het Algemeen Bestuur vier keer.

De gebiedsadviescommissies hebben in 2022 twee keer vergaderd. De inbreng van de gebiedsadviescommissies is gevraagd voor advisering van een aantal voorstellen.

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de WOO (Wet open overheid) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- Incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- Uitvoeren van de interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- Toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- Het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- Begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidiecontroles, jaarrekeningcontrole);
- Werkzaamheden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht.

Wat heeft het gekost?

Programma instandhouding gebieden	Lasten			
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel	258.400	262.000	199.600	208.752
Totaal materieel	638	29.800	10.000	1.862
Overhead Bestuurlijke diensten	259.038	291.800	209.600	210.614
Totaal personeel	101.800	103.200	170.266	211.320
Totaal materieel	15.300	22.500	21.600	7.767
Overhead Financiële diensten	117.100	125.700	191.866	219.087
Totaal personeel	9.400	9.600	20.900	6.861
Totaal materieel	-	900	900	-
Overhead Juridische diensten	9.400	10.500	21.800	6.861
Totaal Overhead	385.538	428.000	423.266	436.562

De totale overheadlasten zijn zo'n € 13k hoger uitgevallen dan begroot.

De overschrijding bij Financiële diensten heeft te maken met de inzet voor project control; deze worden niet meer verantwoord ten laste van de individuele projecten maar onder de reguliere dienstverlening. Daar staat een lagere onttrekking uit de investeringsreserves tegenover van de projectkredieten.

De lagere lasten voor Juridische diensten hebben enerzijds te maken met een gebrek aan capaciteit, anderzijds is deze dienst voor een deel vraag gestuurd waardoor de inzet per jaar kan fluctueren.

3.5 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten in het schap en de boekjaarsubsidie van de Provincie Zuid-Holland.

Deelnemersbijdragen

Met ingang van het begrotingsjaar 2022 - bij gelijkblijvende omstandigheden en ongewijzigd beleid - is besloten over te gaan tot een uniformering van de berekening van de deelnemersbijdragen per werkgebied, waarbij het bepaalde in artikel 33, lid 2 ad a van de gemeenschappelijke regeling voor het werkgebied Reeuwijkse Plassen e.o. ook gaat gelden voor het werkgebied Krimpenerwaard. Dit betekent een verdeling van het negatief exploitatiesaldo op basis van het inwoneraantal per gemeente.

Dit heeft geleid tot de volgende verdeling van de deelnemersbijdragen 2022:

Recreatieschap Groenalliantie Deelnemersbijdragen	Realisatie 2022		Begroting 2022		Realisatie 2021	
Gemeente Krimpen a/d IJssel	216.200	13%	216.200	13%	212.200	15%
Gemeente Krimpenerwaard	415.300	25%	415.300	25%	214.900	15%
Gemeente Gouda	541.500	33%	541.500	33%	533.800	37%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	259.100	16%	259.100	16%	253.400	18%
Gemeente Waddinxveen	222.600	13%	222.600	13%	212.900	15%
Totaal deelnemersbijdragen	1.654.700		1.654.700		1.427.200	

3.6 Projecten

De projecten (meestal investeringen met maatschappelijk nut) worden gefinancierd uit de reserves van Groenalliantie. Hiertoe wordt een zogenaamd krediet verstrekt. Eventueel ontvangen subsidies vanuit cofinanciering worden hierop in mindering gebracht. De controle op de voortgang van de projecten en de uitputting van de kredieten worden bewaakt in een projectadministratie. In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen. Alleen de projecten die daartoe aanleiding geven worden nader toegelicht.

Tabel overzicht lopende projecten 2022

Projectnaam	Budget	Realisatie t/m 2021	Realisatie 2022	Realisatie t/m 31-12-2022	% of completion
Totaal Bootcamp Krimpenerhout	130.172	546	16.971	17.517	13%
Totaal Ecolodgepark Krimpenerhout	59.000	25.207	18.437	43.644	74%
Totaal Freerunpark Goudse Hout	112.000	1.991	74.397	76.387	68%
Totaal Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout	35.000	0	8.008	8.008	23%
Totaal Grondverbetering Reeuwijkse Hout	44.362	0	36.948	36.948	83%
Totaal Herinrichting Elfhoevenstrook	68.000	37.487	10.899	48.386	71%
Totaal Hindernisbaan Gouwebos	127.968	637	21.236	21.873	17%
Totaal Implementatie prio verbindingen	40.000	3.355	5.039	8.394	21%
Totaal Kanonnetwerkroute waterrecreatie	40.874	0	5.895	5.895	14%
Totaal Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Hout fase 2	443.000	143.964	240.796	384.760	87%
Totaal Kwaliteitsimpuls Goudse Hout fase 2	421.000	171.563	92.296	263.859	63%
Totaal Ontwikkelen online-platform	50.000	0	6.973	6.973	14%
Totaal Quicksan betaald parkeren Reeuwijkse Hout	18.000	0	8.839	8.839	49%
Totaal Sanitaire voorzieningen; planuitwerking	10.000	10.507	0	10.507	105%
Totaal Sanitaire voorzieningen; realisatie	263.000	13.315	202.252	215.567	82%
Totaal Toekomst perspectief Oostpolder	30.000	0	13.042	13.042	43%
Totaal Uitbreiden natuur en recreatiegebied	30.000	0	8.291	8.291	28%
Totaal Uitkijktoren Loetbos	126.360	546	11.109	11.655	9%
Totaal Verkenning horeca Loetbos	40.000	6.407	9.564	15.971	40%
Totaal Versterken natuur en biodiversiteit	360.000	0	112.123	112.123	31%
Totaal Voetpad Lansingh Zuid	45.495	28.038	3.094	31.132	68%
Totaal Wandelverbinding 't Weegje	65.000	0	49.654	49.654	76%
Totaal Zonnepanelen Parkeerplaatsen	44.186	0	7.801	7.801	18%
Eindtotaal	2.603.417	443.563	963.662	1.407.225	

Van het totaalvolume van de actieve projecten van ruim € 2,6 mln. wordt € 2,1 mln. gedekt uit de reserves en € 0,5 mln. door bijdragen derden (cofinanciering).

Hiervan is per 31 december 2022 € 0,3 mln. gerealiseerd zodat er nog een claim ligt op de reserves van circa € 1,8 mln.

Toelichting per project voor zover relevant:

Projecten Kwaliteitsimpuls met SGG subsidie

De volgende projecten zijn opgevoerd voor de SGG-subsidie die is aangevraagd via de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. De gemeente fungeert tevens als penvoerder richting SGG. Deze projecten zijn grotendeels afgerond. De subsidieafrekening is in het eerste kwartaal van 2023 ingediend.

- Uitvoering Kwaliteitsimpuls Goudse Hout fase 2
- Herinrichting Elfhoevenstrook
- Uitvoering Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Hout fase 2
- Freerunpark Goudse Hout
- Wandelverbinding 't Weegje

Door aanbestedingsvoordelen verwachten we niet het volledige budget uit te nutten. Niet bestede budgetten vloeien terug in de reserves.

Implementatie prioritaire verbindingen

Eerste verkenning van het bureauonderzoek is opgestart. Eind 2022 is er een bijeenkomst geweest met de gebiedspartners.

Kanonetwerkroute

Dit project is stopgezet. Het ontvangen subsidievoorschot wordt teruggestort.

Verkenning Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos

Eind 2021 is een start gemaakt met de verkenning 'Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos'. In het tweede kwartaal van 2022 zijn interviews bij diverse gebiedspartijen afgenomen en heeft een technisch/bouwkundig onderzoek van de Hendrikshoeve plaatsgevonden. De verkenning is verder uitgewerkt en wordt in het voorjaar 2023 met aanbevelingen aan het bestuur voorgelegd.

Sanitaire voorzieningen

De tijdelijke voorzieningen zijn gerealiseerd. Het project wordt afgesloten. De kosten zijn een fractie hoger uitgekomen dan het budget.

Ecolodgepark Krimpenerhout

Het bestuur heeft nog niet besloten om door te gaan naar de volgende fase als gevolg van het voorlopig nog niet kunnen aanwijzen van de compensatielocatie.

Bootcamp Krimpenerwaard (Beweegvriendelijke leefomgeving)

Door onder meer ziekte van de ontwerper bij de start (waardoor nieuwe externe ontwerper geworven moest worden) loopt de planning met 2 á 3 maanden uit.

Grondinitiatieven Reeuwijksehout

Het project heeft vanwege capaciteitsgebrek vertraging opgelopen en is daardoor later opgestart. In het voorjaar 2023 wordt een ruimtelijke analyse en voorstel voor het verdere procesverloop aan het bestuur ter instemming voorgelegd.

QuickScan betaald parkeren

Naar aanleiding van de rapportage is besloten om vrij parkeren te behouden.

Het project is afgerond en wordt afgesloten. Het niet benutte deel van het krediet valt vrij t.g.v. de investeringsreserve.

Verplaatsen kunstwerk Goudse Hout

De voorbereidingen om het kunstwerk op zelfde plek terug te plaatsen zijn inmiddels opgestart. Het risico op hernieuwd vandalisme wordt erkend.

Voetpad Lansingh Zuid

Het project is gereed en wordt afgesloten.

Het niet-bestede budget vloeit terug in de reserves.

Projecten gedekt uit de reserve 'Groen voor iedereen' :

Bij de resultaatbestemming van het exploitatie overschot van 2021 is € 1.237.500 toegevoegd aan de reserve 'Groen voor iedereen'. Inmiddels zijn vanuit de uitvoeringsagenda de volgende projecten opgestart:

- Verkennen uitbreiden natuur- en recreatiegebied (€ 30.000)
- Versterken nat- en biodiversiteit (€ 360.000)
- Ontwikkelen online-platform (€ 50.000)
- Toekomst perspectief Oostpolder (€ 30.000)
- Handelingskader klimaat (€ 34.496)
- Route en voorzieningen mensen met beperking (€ 84.000)

Afgesloten en geactiveerde projecten:

Aanleg MTB Route Krimpenerwaard.

De MTB route is opgeleverd en de investering is geactiveerd. De totale investering is € 227.376, vrijwel conform het kredietbudget (€ 227.700).

Bebording Hondenbeleid

Ook de bebording is opgeleverd. De investering is uitgekomen op € 67.210. Het budget was € 76.000.

3.7 Mutaties in reserves

	Stand per 31-12-2021	Bestemming Resultaat 2021	Toevoegingen 2022	Onttrekkingen 2022	Stand per 31-12-2022
Algemene reserve	2.399.598	420.766		41.952	2.778.412
Investeringsreserve GA	899.079		2.415.085	402.911	2.911.253
Investeringsreserve Groen voor iedereen		1.237.500		135.435	1.102.065
Investeringsreserve compartiment RP	578.547			578.547	0
Investeringsreserve compartiment KW	1.804.906			1.804.906	0
Reserve kw aliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260.335				260.335
Reserve vervangingsinvesteringen GA	524.600		280.400		805.000
Reserve vervangingsinvesteringen RP	22.000			22.000	0
Reserve vervangingsinvesteringen KW	85.400			85.400	0
Provinciale reserve	336.767				336.767
Afschrijvingsreserve	2.124.621		294.586	91.392	2.327.815
Bestemmingsreserves	6.636.255	1.237.500	2.990.071	3.120.591	7.743.235
TOTAAL RESERVES	9.035.853	1.658.266	2.990.071	3.162.543	10.521.647

In hoofdstuk 5 onder toelichting op de balans worden de toevoegingen en onttrekkingen nader toegelicht.

3.8 Wat heeft het gekost

Programma instandhouding gebieden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022
Totaal personeel	864.200	945.440			864.200	945.440
Totaal materieel	2.179.300	2.072.502	502.900	514.508	1.676.400	1.557.994
Totaal Gebiedsbeheer	3.043.500	3.017.942	502.900	514.508	2.540.600	2.503.434
Totaal personeel	40.200	19.380			40.200	19.380
Totaal materieel					-	-
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	40.200	19.380			40.200	19.380
Totaal personeel	199.100	87.586			199.100	87.586
Totaal materieel		-			-	-
Totaal Plannen maken	199.100	87.586			199.100	87.586
Overhead:						
Totaal personeel	199.600	208.752			199.600	208.752
Totaal materieel	10.000	1.862			10.000	1.862
Overhead Bestuurlijke diensten	209.600	210.614			209.600	210.614
Totaal personeel	170.266	211.320			170.266	211.320
Totaal materieel	21.600	7.767		29.668	21.600	(21.901)
Overhead Financiële diensten	191.866	219.087		29.668	191.866	189.419
Totaal personeel	20.900	6.861			20.900	6.861
Totaal materieel	900	-			900	-
Overhead Juridische diensten	21.800	6.861			21.800	6.861
Totaal Overhead	423.266	436.562	-	29.668	423.266	406.894
Bijdrage provincie Zuid-Holland			1.644.685	1.644.685	(1.644.685)	(1.644.685)
Deelnemersbijdragen			1.654.700	1.654.700	(1.654.700)	(1.654.700)
Totaal Algemene middelen			3.299.385	3.299.385	(3.299.385)	(3.299.385)
Onvoorzien	31.685	-			31.685	-
Saldo	3.737.751	3.561.469	3.802.285	3.843.561	(64.534)	(282.092)
Baten en lasten projectkredieten	372.815	276.241	-	22.160	372.815	254.081
Saldo van baten en lasten	4.110.566	3.837.710	3.802.285	3.865.721	308.281	(28.011)
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	173.000	173.000	501.481	345.473	(328.481)	(172.473)
Gerealiseerd resultaat	4.283.566	4.010.710	4.303.766	4.211.194	(20.200)	(200.484)

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Eindafrekening verstrekte subsidies	Niet langer opgenomen.	-	-	-
2. Meerjarige dekking begroting na uittreding provincie Zuid-Holland	Financiering exploitatie tekort door uittreding provincie Zuid-Holland vanaf 2026.	€ 600k	H	€ 1.200k
3. Economische grondzaken	Niet langer opgenomen	-	-	-
4. Prijsstijgingen hoger dan indexen	Vervallen	-	-	-

De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico1: Subsidietoekenningen en -afrekeningen

De Groenalliantie heeft enkele projecten lopen die deels gefinancierd worden door subsidiebijdragen. Subsidieverstrekkers letten bij de aanvraag, voortgangsrapportages en bij de definitieve afwikkeling scherp op de motivatie en inhoudelijke toelichtingen en onderbouwingen. Door onvoorziene omstandigheden kan het voorkomen dat het niet mogelijk is om binnen het

gestelde budget te blijven of dat er niet subsidiabele kosten gemaakt moeten worden om het project toch uit te kunnen voeren. Wij beschouwen dit als een gangbaar risico dat bovendien moeilijk te bepalen is. Daarnaast gaan wij bij projectvoorstellen uit van bruto bedragen exclusief eventuele subsidies. Een toegekende subsidie leidt dan tot een verlaging van de eigen bijdrage.

Risico 2: Meerjarige financiering na uittreding provincie Zuid-Holland

De jaren tot 2025 zijn er voor de dekking van de exploitatie van Groenalliantie geen financiële zorgen te verwachten. De financiële continuïteit voor de exploitatie is t/m 2021 voor 100% en daarna t/m 2025 voor 90% geborgd. Van de 10% is echter de helft retour aan de schappen gekomen, onder voorwaarden dit bedrag te gebruiken voor maatregelen doeltypes wijziging en het onderzoeken/inzetten van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en meer vrijwilligers. Door de verhoging van de deelnemersbijdrage in 2022 wordt het begrotingstekort opgevangen dat met ingang van 2022 ontstaat. Aan de hand van een monitoring en evaluatie van de beschikbare middelen wordt door de provincie in 2023 bepaald waarvoor en onder welke voorwaarden het flexibele deel van het budget per 2022 beschikbaar wordt gesteld. De eerste ambtelijke contacten zijn inmiddels gelegd. Dit wordt schapsbreed opgepakt. De periode na 2025 vraagt naar verwachting om meer keuzes en maatregelen en wordt in 2023 meer duidelijk hoe de situatie gaat worden. Vooralsnog gaan wij uit van een lagere bijdrage op jaarbasis van circa € 600k. Omdat dit een concreet bedrag is wordt dit risico op 100% gewaardeerd. Wij verwachten binnen 2 jaar vanaf 2026 de begroting weer op orde te hebben, zodat het totale risico voor nu wordt ingeschat op € 1.200.000.

Risico 3: Economische grondzaken

Wij beschouwen dit als een gangbaar risico dat bovendien moeilijk te bepalen is.

Risico 4: Prijsstijgingen hoger dan de indexen

De begrotingen 2023 en 2024 zijn naar boven aangepast op basis van de laatste indexen. De geprognotiseerde onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud zijn geïndexeerd met de laatste CPI van 11,8%. Met het aanpassen van de deelnemersbijdragen op basis van de index FKGR Hollands-Midden zijn de begrotingen 2023 en 2024 vooralsnog sluitend gekregen. Daarnaast biedt de Provincie Zuid-Holland inmiddels de mogelijkheid om op basis van ontstane tekorten door de prijsstijgingen alsnog aanspraak te maken op een geïndexeerde boekjaarsubsidie.

Ratio Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Rekening houdend met de resterende claims en het voordelig resultaat bedraagt de Algemene Reserve € 2,5 mln. De gekwantificeerde risico's bedragen € 1,2 mln. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen ruim 2. Dit komt overeen met waarderingscijfer A, uitstekend.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen:

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.
Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.
Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
netto schuldquote	-168,0 0	-93,0 0	-178,0 0
solvabiliteitsrisico	82%	71%	85%
structurele exploitatieruimte	5%	0%	7%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De percentages liggen boven de 50%; minst risicovol.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand, bos of grasland) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening verantwoord.

Elk jaar worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Ieder jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

De materiele onttrekkingen aan de voorziening Groot Onderhoud in 2022 bedragen € 308.055. Dit is inclusief de doorgeschoven werkzaamheden uit voorgaande jaren. De begrote materiele onttrekking voor 2022 was € 473.805. Het verschil tussen de begroting en de werkelijke lasten op basis van de materiele onttrekkingen bedraagt € 165k. In onderstaande tabel staat de analyse.

1.	De beschikbare capaciteit is in 2022 ook ingezet is voor de afronding van een aantal projecten Groot Onderhoud dat doorgeschoven was uit 2020 en 2021 voor € 88.013. Voornamelijk Bos en Beplanting (€ 61k) dat zeer afhankelijk is van de seizoenen en weersomstandigheden.	+ € 88.000
2.	Doorgeschoven werkzaamheden naar 2023: <ul style="list-style-type: none"> • Bruggen € 132.000 • Bos en beplanting Goudse Hout € 60.000 • Steigers € 32.000 • Solitaires € 10.000 • Baggeren € 7.000 • Overige werkzaamheden € 19.000 	-/- € 260.000
3.	Overige verschuivingen en aanpassingen MJP-cyclus (per saldo).	+ € 7.000

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien (inclusief indexering en de personele component) voor de komende jaren.

STAND VOORZIENING	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Stand voorziening 1 januari	1.201.774	1.747.303	1.639.965	1.752.193	1.355.940	383.821	460.939	695.816	792.692	766.444	594.905
Dotatie	946.000	969.650	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101	1.051.101
Onttrekking (incl P en Index)	400.471	1.076.988	938.873	1.447.353	2.023.220	973.982	816.224	954.224	1.077.349	1.222.639	1.036.593
Stand voorziening 31 december	1.747.303	1.639.965	1.752.193	1.355.940	383.821	460.939	695.816	792.692	766.444	594.905	609.413

Nb: De onttrekking vanaf 2023 inclusief de vanuit 2022 doorgeschoven GO werken.

De meerjarenplanning Groot Onderhoud biedt voor de komende jaren (2023-2032) ook inzicht in de fluctuaties van de geplande lasten. Dit inzicht in de werkvoorraad stelt de organisatie in staat ruim op tijd op de benodigde capaciteit te sturen.

Daarnaast zijn grote delen van dit werk uitbesteed aan derden en wordt goed gekeken of werkzaamheden kunnen worden gebundeld. Deze maatregelen minimaliseren de kans op capaciteitsproblemen.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij

ministeriele regeling vastgesteld op 8,5% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Er is voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor de Groenalliantie niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen, ook voor de komende 4 jaren zijn geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.

Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

4.4 Grondbeleid

Binnen het bestaande grondbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:

- Grond is een middel en geen doel;
- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd;
- Bij en met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht;
- Hoewel de Groenalliantie zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie;
- De Groenalliantie werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen;
- De Groenalliantie zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat de Groenalliantie in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert, en
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting.

Oppervlakte	01-01-2022	31-12-2022	Toelichting mutatie:
Totaal	775,72	775,72	-

4.5 Bedrijfsvoering

Groenalliantie is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is eind 2018 verlengd tot en met 2025. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

Tot en met 2021 is afgerekend op basis van 'fixed price', uitgesplitst naar onderdeel van de bedrijfsvoering.

Voor 2022 rekenen wij af, conform de nieuw vastgestelde PDC, op basis van de werkelijk gemaakt uren maal het voor 2022 afgesproken tarief.

Hierdoor ontstaat inzicht in de inspanning op de verschillende begrotingsposten. Voor begeleiding regulier en groot onderhoud geldt de norm van 30% van de werkelijk bestede materiele uitgaven.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2022 blijkt uit de volgende tabel.

Dienstverlening Staatsbosbeheer		
	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Deelproducten		
Beheerinformatie	67.300	75.609
Uitvoeren Terreininspecties	72.200	131.671
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer	288.000	273.177
Omgevingscommunicatie	151.100	168.642
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	91.000	102.838
Toezicht en Handhaving	174.700	175.104
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	19.900	18.401
Gebiedsbeheer	864.200	945.440
Vrijwilligers en actief burgerschap	40.200	19.380
Maatschappelijke betrokkenheid	40.200	19.380
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	23.100	8.121
Vorbereiden programma's en projectmanagement	176.000	79.465
Plannen maken	199.100	87.586
Bestuurlijke diensten	199.600	208.752
Financiële diensten	170.266	211.320
Juridische diensten	20.900	6.861
Overhead	390.766	426.932
Totaal personele lasten	1.494.266	1.479.338

In hoofdstuk 3 zijn bij de diverse deelproducten de afwijkingen nader toegelicht.

Samenvatting

Wij hebben de volgende afrekenmethodiek toegepast voor begrotingsjaar 2022:

1. De standaard dienstverlening te verrekenen op maximaal het totaalbudget bedrijfsvoering incl. goedgekeurd meerwerk tegen werkelijke kosten dan wel werkelijke uren maal het afgesproken tarief;
2. De begeleiding voor regulier en groot onderhoud te maximeren op 30% van de werkelijke materiele kosten voor uitbesteed werk.

JAARREKENING 2022

Balans per 31 december 2022

ACTIVA	31 december 2022	31 december 2021
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.258.958	3.831.088
Investeringen in de openbare ruimte met een economisch nut	1.171.268	1.217.436
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.087.690	2.613.652
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	8.703.272	8.687.400
Vorderingen op openbare lichamen	405.694	497.832
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	8.284.219	8.171.592
Overige vorderingen	13.359	17.976
Liquide middelen	30.052	68.199
Banksaldi	30.052	68.199
Overlopende activa	105.121	14.004
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.093	-
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	104.028	14.004
Totaal	13.097.403	12.600.691

PASSIVA	31 december 2022	31 december 2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen	10.722.131	10.694.119
Algemene reserve	2.778.412	2.399.598
Bestemmingsreserves	7.743.235	6.636.255
Gerealiseerde resultaat	200.484	1.658.266
Voorzieningen	1.841.903	1.303.651
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.747.303	1.201.774
Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	94.600	101.877
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	92.397	111.517
Overige schulden	92.397	111.517
Overlopende passiva	440.972	491.404
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	200.774	50.320
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	239.183	440.646
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.015	438
Totaal	13.097.403	12.600.691

5.2 Overzicht van baten en lasten 2022

Programma instandhouding gebieden	Lasten				Baten	Baten	Baten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na 2e wijziging	Rekening 2022								
Totaal personeel	921.000	933.900	864.200	945.440					921.000	933.900	864.200	945.440
Totaal materieel	317.095	2.063.800	2.179.300	2.072.502	512.297	482.700	502.900	514.508	(195.201)	1.581.100	1.676.400	1.557.994
Totaal Gebiedsbeheer	1.238.095	2.997.700	3.043.500	3.017.942	512.297	482.700	502.900	514.508	725.799	2.515.000	2.540.600	2.503.434
Totaal personeel			40.200	19.380					-	-	40.200	19.380
Totaal materieel									-	-	-	-
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	-	-	40.200	19.380	-	-			-	-	40.200	19.380
Totaal personeel	212.800	215.800	199.100	87.586					212.800	215.800	199.100	87.586
Totaal materieel	65.543	-		-					65.543	-	-	-
Totaal Plannen maken	278.343	215.800	199.100	87.586	-	-			278.343	215.800	199.100	87.586
Overhead:												
Totaal personeel	258.400	262.000	199.600	208.752					258.400	262.000	199.600	208.752
Totaal materieel	638	29.800	10.000	1.862				29.668	638	29.800	10.000	1.862
Overhead Bestuurlijke diensten	259.038	291.800	209.600	210.614	-	-			259.038	291.800	209.600	210.614
Totaal personeel	101.800	103.200	170.266	211.320					101.800	103.200	170.266	211.320
Totaal materieel	15.300	22.500	21.600	7.767				29.668	15.300	22.500	21.600	(21.901)
Overhead Financiële diensten	117.100	125.700	191.866	219.087	-	-		29.668	117.100	125.700	191.866	189.419
Totaal personeel	9.400	9.600	20.900	6.861					9.400	9.600	20.900	6.861
Totaal materieel	-	900	900	-					-	900	900	-
Overhead Juridische diensten	9.400	10.500	21.800	6.861	-	-			9.400	10.500	21.800	6.861
Totaal Overhead	385.538	428.000	423.266	436.562	-	-	-	29.668	385.538	428.000	423.266	406.894
Bijdrage provincie Zuid-Holland					1.869.274	1.644.685	1.644.685	1.644.685	(1.869.274)	(1.644.685)	(1.644.685)	(1.644.685)
Deelnemersbijdragen					1.427.200	1.654.700	1.654.700	1.654.700	(1.427.200)	(1.654.700)	(1.654.700)	(1.654.700)
Totaal Algemene middelen	171				3.296.474	3.299.385	3.299.385	3.299.385	(3.296.303)	(3.299.385)	(3.299.385)	(3.299.385)
Onvoorzien		33.085	31.685	-					-	33.085	31.685	-
Saldo	1.902.147	3.674.585	3.737.751	3.561.469	3.808.771	3.782.085	3.802.285	3.843.561	(1.906.623)	(107.500)	(64.534)	(282.092)
Baten en lasten projectkredieten	303.548		372.815	276.241	54.153		-	22.160	249.395	-	372.815	254.081
Saldo van baten en lasten	2.205.695	3.674.585	4.110.566	3.837.710	3.862.924	3.782.085	3.802.285	3.865.721	(1.657.229)	(107.500)	308.281	(28.011)
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	734.059	173.000	173.000	173.000	735.096	65.500	501.481	345.473	(1.037)	107.500	(328.481)	(172.473)
Gerealiseerd resultaat	2.939.754	3.847.585	4.283.566	4.010.710	4.598.020	3.847.585	4.303.766	4.211.194	(1.658.266)	-	(20.200)	(200.484)

Met ingang van begrotingsjaar 2022 is gekozen voor één programma; het programma “Instandhouding gebieden”. Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken

Daarnaast:

- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projectkredieten
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Saldo van baten en lasten

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Baten en lasten Projectkredieten

De projectkredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de wet Normering, bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector daarvoor geven. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gepresenteerd in afgeronde bedragen van € 1 .

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden verantwoord tot hun brutobedrag.

Verder worden de uitgangspunten van de financiële verordening van het schap gehanteerd.

Balans

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 25.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De volgende richtlijnen zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	25, 30 of 35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-35 jaar
- machines, apparaten en installaties	4,5,6,7,10 of 15 jaar
- overige materiele vaste activa	afhankelijk van de gebruiksduur

Investerings met economisch nut

Investerings hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd.

Investerings met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten door gewijzigde regelgeving per 1 januari 2018 worden geactiveerd. De richtlijn is dat Investerings met maatschappelijk nut boven € 25.000 per component worden geactiveerd.

Indien investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats.

Gronden uitgegeven in erfpacht

Voor de in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwig durende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De vorderings worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De banksaldi worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa (nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Dit betreft de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzienings zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De voorzienings van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer, de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva

Deze posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings in de openbare ruimte met economisch nut

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en Terreinen	1.016.753	0	0	0	0	0	1.016.753
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	200.683	0	0	46.168	0	0	154.515
	1.217.436	0	0	46.168	0	0	1.171.268

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Afgeronde activa	Boekwaarde 31-12-2022
Ten laste van Afschrijvingsreserve:								
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	2.060.728	0	0	88.655	0	0	227.376	2.199.450
Overige materiële activa	65.693	0	0	2.737	0	0	67.209	130.165
Activa in bewerking:								
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	487.231	843.078	0	0	277.648	0	-294.586	758.075
	2.613.652	843.078	0	91.392	277.648	0	0	3.087.690

Van de gronden die in eigendom zijn van de Groenalliantie (totaal 772,89 hectaren) is een deel uitgegeven in erfpacht, met name aan exploitanten. Dit leidt jaarlijks tot erfpachtopbrengsten. Met deze exploitanten zijn langdurige erfpachtcontracten afgesloten.

Activa in bewerking waarvan de bewerking is afgerond en welke in gebruik zijn genomen, wordt gerubriceerd onder de categorie Grond-, weg- en waterbouwkundige werken en overige activa. De afschrijving op het afgeronde actief start per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar van afronding en ingebruikname. Het deel van de investeringen met een maatschappelijk nut na 1 januari 2018 bedraagt € 3.087.690.

Flottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Vorderingen op openbare lichamen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Debiteuren	405.694	497.832
Totaal	<u>405.694</u>	<u>497.832</u>

Het saldo ultimo 2022 bestaat hoofdzakelijk uit vorderingen op de deelnemers in het schap (€ 404.132). Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt niet nodig geacht.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	8.284.219	8.171.592
	<u>8.284.219</u>	<u>8.171.592</u>

Sinds 2014 is het schatkistbankieren van toepassing. Hieronder zijn de bedragen weergegeven die op kwartaalbasis in de schatkist zijn aangehouden en de drempel die van toepassing is. De drempel is in 2022 niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	1.000			
Verslagjaar	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	155	159	152	118
Ruimte onder het drempelbedrag	845	841	848	882
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

In de loop van 2015 is geregeld dat op de bankrekening van het schap niet meer saldo kan staan dan het drempelbedrag. Dagelijks wordt het saldo bij een vooraf vastgesteld bedrag automatisch overgeboekt (afoming) naar de rekening-courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist.

Overige vorderingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Debiteuren	13.359	17.976
Per saldo	<u>13.359</u>	<u>17.976</u>

Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt niet nodig geacht.

Liquide middelen

Banksaldi

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Bank Nederlandse Gemeente	30.052	68.199
	<u>30.052</u>	<u>68.199</u>

Het banksaldo is de stand ultimo van het jaar.

Overlopende activa

de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Subsidieproject Grondverbetering RH	1.093	0

	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	0
Bij: Toevoegingen	14.093
Af: Ontvangen bedragen	13.000
Saldo 31 december	<u>1.093</u>

- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	2022	2021
Door te berekenen kosten SBB	0	235
Nog te ontvangen bedragen	53.703	496
Vooruitbetaalde bedragen	7.434	
Nog te ontvangen bedragen - zakelijke lasten	0	842
Nog te ontvangen rentebaten	26.855	0
BCF	16.036	12.431
Totaal	104.028	14.004

De nog te ontvangen bedragen betreft de afrekening van de dienstverlening met Staatsbosbeheer. De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op de vooruitbetaalde verzekeringspremies 2023.

De post BCF betreft de nog door te belasten compensabele btw aan de deelnemers in het schap.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves in 2022 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 31-12-2021	Bestemming Resultaat 2021	Toevoegingen 2022	Onttrekkingen 2022	Stand per 31-12-2022
Algemene reserve	2.399.598	420.766		41.952	2.778.412
Investeringsreserve GA	899.079		2.415.085	402.911	2.911.253
Investeringsreserve Groen voor iedereen		1.237.500		135.435	1.102.065
Investeringsreserve compartiment RP	578.547			578.547	0
Investeringsreserve compartiment KW	1.804.906			1.804.906	0
Reserve kw aliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260.335				260.335
Reserve vervangingsinvesteringen GA	524.600		280.400		805.000
Reserve vervangingsinvesteringen RP	22.000			22.000	0
Reserve vervangingsinvesteringen KW	85.400			85.400	0
Provinciale reserve	336.767				336.767
Afschrijvingsreserve	2.124.621		294.586	91.392	2.327.815
Bestemmingsreserves	6.636.255	1.237.500	2.990.071	3.120.591	7.743.235
TOTAAL RESERVES	9.035.853	1.658.266	2.990.071	3.162.543	10.521.647

- ALGEMENE RESERVE GA

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Specificatie onttrekkingen:

Conform AB besluiten, naar de investeringsreserve	31.632
Kredieten	
- Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout	8.008
- Speelvoorziening Lansingh-Zuid	2.312
Totaal onttrekkingen	41.952

BESTEMMINGSRESERVES

Provinciale reserve

Vanuit de boekjaarsubsidie is vanuit PZH vastgesteld dat van het positieve resultaat een deel naar de reserve Provinciale gelden gaat.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	336.767	233.558
Bij: Toevoegingen	0	103.209
Af: Onttrekkingen	0	
Saldo 31 december	<u>336.767</u>	<u>336.767</u>

De vaststelling over het aandeel van het resultaat 2021 is nog niet ontvangen van de Provincie.

Investeringsreserve GA

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	899.079	637.622
Bij: Toevoegingen	2.415.085	430.666
Af: Onttrekkingen	402.911	169.209
Saldo 31 december	<u>2.911.253</u>	<u>899.079</u>

Specificatie toevoegingen

Decompartimentering conform eerdere besluitvorming:

Compartiment RP	578.547
Compartiment KW	1.804.906
Kredieten:	
- Uitkijktoren Loetbos	6.500
- Bootcamp Krimpenerhout	3.093
- Kanonetwerkroute subs waterrecreatie	22.039

Totaal toevoegingen	<u>2.415.085</u>
---------------------	------------------

Specificatie onttrekkingen:

Kredieten:

- Implementatie prio verbindingen GA	8.394
- Verkenning horeca Loetbos	9.564
- Ontwikkelplan Groenalliantie	5.445
- GA Handelingskader Energieopwekking	121
- Aanleg MTB route Krimpenerwaard	227.376
- Sanitair voorziening GA planuitwerking	10.507
- Ecolodgepark Krimpenerhout	18.437
- Bebording Hondenbeleid	67.209
- Voetpad Lansingh Zuid	8.972
- Zonnepanelen	7.801
- Kanonetwerkroute	5.895
- Quickscan betaald parkeren RH	8.839
- Auteursrecht Ecolodge Krimpener Hout	24.351

Totaal onttrekkingen	<u>402.911</u>
----------------------	----------------

De onttrekkingen van de aanleg MTB route en Bebording Hondenbeleid zijn overgeboekt naar de afschrijvingsreserve als dekking voor de toekomstige afschrijvingslasten.

Investeringsreserve compartiment RP

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	578.547	1.014.336
Bij: Toevoegingen		0
Af: Onttrekkingen	578.547	435.789
Saldo 31 december	<u>0</u>	<u>578.547</u>

Specificatie onttrekkingen:

Decompartimentering conform eerdere besluitvorming:

Totaal toevoegingen	<u>578.547</u>
---------------------	----------------

Investeringsreserve compartiment KW

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	1.804.906	1.885.851
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	1.804.906	80.945
Saldo 31 december	<u>0</u>	<u>1.804.906</u>

Specificatie onttrekkingen:

Decompartimentering conform eerdere besluitvorming:	1.804.906
Totaal onttrekkingen	<u>1.804.906</u>

Reserve Kwaliteitsimpuls KW

Het doel van deze reserve is het dekken van kosten voor Kwaliteitsimpuls in het recreatiegebied Krimpenerwaard.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	260.335	260.335
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>260.335</u>	<u>260.335</u>

Reserve vervangingsinvesteringen GA

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	524.600	210.700
Bij: Toevoegingen	280.400	313.900
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>805.000</u>	<u>524.600</u>

Specificatie toevoegingen:

a. conform programma begroting	173.000
b. Decompartimentering conform eerdere besluitvorming:	
- Compartiment RP	22.000
- Compartiment KW	85.400
Totaal toevoegingen	<u>280.400</u>

Reserve vervangingsinvesteringen compartiment RP

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	22.000	22.000
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	22.000	0
Saldo 31 december	<u>0</u>	<u>22.000</u>

Specificatie onttrekkingen:

Decompartimentering conform eerdere besluitvorming	22.000
Totaal onttrekkingen	<u>22.000</u>

Reserve vervangingsinvesteringen compartiment KW

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	85.400	85.400
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	85.400	0
Saldo 31 december	<u>0</u>	<u>85.400</u>

Specificatie onttrekkingen:

Decompartimentering conform eerdere besluitvorming	85.400
Totaal onttrekkingen	<u>85.400</u>

Reserve 'Groen voor iedereen'

Deze reserve is gevormd vanuit de resultaatbestemming 2021. De reserve is gebaseerd op het Ontwikkelplan 2030 met bijbehorende Investeringsagenda 2021-2025.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	0	
Bij: Toevoegingen	1.237.500	
Af: Onttrekkingen	135.435	
Saldo 31 december	<u>1.102.065</u>	<u>0</u>

Specificatie toevoegingen:

Resultaatbestemming 2021 cf. AB-besluit 23-06-2022.	1.237.500
Totaal toevoegingen	<u>1.237.500</u>

Specificatie onttrekkingen:

- Versterken nat- en biodiversiteit	112.123
- Uitbreiden nat- en recreatiegebied	8.291
- Toekomst perspectief Oostpolder	13.041
- Handelingskader klimaat	1.980
Totaal onttrekkingen	<u>135.435</u>

Afschrijvingsreserve

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investeringen met maatschappelijk nut.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	2.124.621	1.717.693
Bij: Toevoegingen	294.586	472.471
Af: Onttrekkingen	91.392	65.543
Saldo 31 december	<u>2.327.815</u>	<u>2.124.621</u>
<i>Specificatie toevoegingen:</i>		
Kredieten		
- Aanleg MTB route Krimpenerwaard	227.377	
- Bebording Hondenbeleid	67.209	
Totaal toevoegingen	<u>294.586</u>	
<i>Specificatie onttrekkingen</i>		
a. conform afschrijvingstaat	91.392	
Totaal onttrekkingen	<u>91.392</u>	
HET GEREALISEERDE RESULTAAT		
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Het gerealiseerde resultaat	200.484	1.658.266
	<u>200.484</u>	<u>1.658.266</u>

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2022 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 1-1-2021	Toevoegingen 2022	Onttrekkingen 2022	Stand per 31-12-2022
Overzicht voorzieningen 2022				
Voorziening voor Groot Onderhoud	1.201.774	946.000	400.471	1.747.303
Voorziening afkoopsommen	101.877	0	7.277	94.600
Totaal	1.303.651	946.000	407.748	1.841.903

a) ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

a) Voorziening Groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke kosten voor groot onderhoud worden direct ten laste van de voorziening gebracht.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	1.201.774	2.874.771
Bij: Toevoegingen	946.000	853.300
Af: Aanwendungen	400.471	2.526.297
Saldo 31 december	<u>1.747.303</u>	<u>1.201.774</u>

Specificatie toevoegingen:

dotatie conform programmabegroting	946.000
Totaal toevoegingen	<u>946.000</u>

Specificatie aanwendungen:

- Materiele en personele uitgaven voor groot onderhoud	400.471
Totaal aanwendungen	<u>400.471</u>

b) VOORZIENINGEN VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN DIE SPECIFIEK BESTEED MOETEN WORDEN

b) Voorziening afkoopsommen

In de jaarstukken 2015 is een afkoopsom verwerkt ten behoeve van toekomstig onderhoud voor het fietspad Hillekade. Deze afkoopsom is opgenomen in de Voorziening afkoopsommen.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo 1 januari	101.877	109.154
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Aanwendungen	7.277	7.277
Saldo 31 december	<u>94.600</u>	<u>101.877</u>

Specificatie aanwendungen:

- vrijval voorziening afkoopsom	7.277
Totaal aanwendungen	<u>7.277</u>

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

c) Overige schulden

	2022	2021
Crediteuren	92.397	111.517
Totaal	<u>92.397</u>	<u>111.517</u>

De post crediteuren betreft de leveranties van diensten van derden.

Overlopende passiva

d) Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

	2022	2021
Nog te ontvangen facturen	30.570	3.911
Nog te ontvangen facturen - dienstverlening SBB	170.204	38.759
Accountantskosten	0	7.650
Totaal	<u>200.774</u>	<u>50.320</u>

e) De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen is als volgt:

Project	Saldo 1-1-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen, bestede of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2022
Gemeente Nederlek, afkoopsom onderhoud	5.836		5.836	0
Uitkijktoren Loetbos	42.730		3.791	38.939
Kwaliteitsimpuls Fase 2 en 3	309.828		252.824	57.004
Freerunpark Goudse Hout	0	56.000	38.194	17.806
Voetpad Lansingh Zuid	6.267		6.267	0
Hindernisbaan Gouwebos	39.706		9.789	29.917
Bootcamp Krimpenerhout	36.279		7.910	28.369
Kanonetwerkroute waterrecreatie	0	18.835	0	18.835
Routes voor mensen met een beperking	0	26.118	1.459	24.659
Extra kwaliteits-maatregelen Reeuwijkse Plassen	0	23.654	0	23.654
Totaal	440.646	124.607	326.070	239.183

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd. Het betreft voornamelijk contracten en bestekken voor terreinbeheer en de dienstverleningsovereenkomst met Staatsbosbeheer (t/m 2025).

De belangrijkste resterende verplichtingen (> € 100.000) per eind 2022 zijn:

- Bestekken regulier onderhoud in totaal € 691.240
- Samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer van 2023 t/m 2025: € 4.483.200.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2022

Het voordelige saldo van € 200k is met name ontstaan op de volgende deelproducten:

- Lagere uitgaven voor gebiedsbeheer € 140k.
- Niet begrote rentebaten van € 30k.
- De post onvoorzien is niet aangewend € 30k.

In de programmaverantwoording van het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten per deelproduct.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2022 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2022 na wijziging
Projectkredieten			Projectkredieten		
Dekking bijdrage derden	22.160		Uitgaven 2022	276.241	372.815
Onttrekkingen aan reserves			Toevoegingen aan reserves		
Investeringsreserve, projectkredieten	108.326	121.569	Afschrijvingsreserve; geactiveerde projecten	294.585	
Investeringsreserve, geactiveerde projecten	294.585				
Reserve 'Groen voor iedereen',	135.435	224.246			
Algemene Reserve, projectkredieten	10.320	27.000			
Totaal	570.826	372.815	Totaal	570.826	372.815

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2022	Realisatie 2022
Reserve vervangingsinvesteringen	173.000	173.000
Totaal	173.000	173.000

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2022	Realisatie 2022
Afschrijvingsreserve	91.400	91.392
Totaal	91.400	91.392

Overzicht van de directe vermogensmutaties

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2022	Realisatie 2022
Investeringsreserve; uitbreiding projectkredieten		31.632
Investeringsreserve; decompartering KW en RP		2.383.453
Reserve vervangingsinvesteringen; decompartering		107.400
Totaal	0	2.522.485

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2022	Realisatie 2022
Algemene reserve; uitbreiding projectkredieten		31.632
Decompartering investeringsreserve KW		578.547
Decompartering investeringsreserve RP		1.804.906
Decompartering reserve vervangingsinvesteringen KW		85.400
Decompartering reserve vervangingsinvesteringen RP		22.000
Totaal	0	2.522.485

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Bezoldiging van directie en leden Raad van Toezicht

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Staatsbosbeheer van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 is € 216.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De individuele bezoldiging van de directie en Toezichthouders, die ook dient als verantwoording in het kader van de WNT zijn in onderstaande tabellen gespecificeerd:

Tabel 'Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking'

Gegevens 2022	
Bedragen * € 1	S. Thijsen
Functiegegevens	Directeur Staatsbosbeheer
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.393
Beloningen betaalbaar op termijn	24.199
<i>Subtotaal</i>	215.592
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	215.592
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
Bedragen * € 1	S. Thijsen
Functiegegevens	Directeur Staatsbosbeheer
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	184.971
Beloningen betaalbaar op termijn	23.638
<i>Subtotaal</i>	208.609
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	208.609

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking in 2022 en die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. In 2022 zijn geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Tabel 'Toezichthoudende topfunctionarissen'

Gegevens 2022					
Bedragen * € 1	C. Insinger	W. Draijer	D. Schoenmaker	J van Dijk	J Stokkers
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12
Bezoldiging					
Bezoldiging	20.000	0	15.000	11.524	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	20.000	0	15.000	11.524	15.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021					
Bedragen * € 1	C. Insinger	W. Draijer	M. Doorewaard	G. Jansen	J Stokkers
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12
Bezoldiging					
Bezoldiging	20.000	0	15.000	15.000	11.524
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	20.900	20.900	20.900

De heer W. Draijer heeft in de vergadering van de Raad van Toezicht van 18 december 2015 medegedeeld af te zien van de vergoeding voor zijn werkzaamheden voor de Raad. Mevrouw J. Stokkers heeft op 1 januari 2023 op eigen verzoek haar werkzaamheden als lid van de Raad van Toezicht beëindigd conform artikel 6 lid 6 van de Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer. Per 1 januari 2023 is mevrouw E. Paternotte bij Koninklijk Besluit benoemd tot lid van de Raad van Toezicht van Staatsbosbeheer.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.800 of minder

In de kolom "van - tot" is de duur van het bestuurslidmaatschap vermeld. De bestuursleden hebben over 2022 geen vergoeding ontvangen.

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR (DB)		
Gemeente	Naam	Van - Tot
Waddinxveen	Dhr. A. (Albert) Kerssies	juni - december 2022
	Mevr. C.J.M. Schippers	januari - juni 2022
Bodegraven-Reeuwijk	Dhr. R. (Robin) Kersbergen	juni - december 2022
	Dhr. C.A. Oskam	januari - juni 2022
Krimpen aan den IJssel	Mevr. K. (Kirsten) Jaarsma	juni - december 2022
	Dhr. C. Derickx	januari - juni 2022
Krimpenerwaard	Dhr. W. (Wisja) Pannekoek	juni - december 2022
	Dhr. J. Vente	januari - juni 2022
Gouda	Dhr. T. (Thierry) van Vugt (voorzitter)	januari - december 2022
LEDEN ALGEMEEN BESTUUR (AB)		
<i>Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de leden van het DB (zie hierboven), aangevuld met de volgende bestuursleden:</i>		
Gemeente	Naam	Van - Tot
Krimpen aan den IJssel	Dhr. W. Tempel	januari - december 2022
	Mevr. F. (Femke) Vleij	juni - december 2022
Waddinxveen	Dhr. M. Kortleven	januari - juni 2022
	Dhr. (Jan Leendert) van den Heuvel	juni - december 2022
Bodegraven-Reeuwijk	Dhr. O. Wagner	januari - juni 2022
	Dhr. E. (Erik) Wassink	juni - december 2022
Krimpenerwaard	Dhr. L. de Wit	januari - juni 2022
	Dhr. M. Klijmij-van der Laan	juni - december 2022
Gouda		

5.6 Verdeling naar taakvelden

Verdeling naar taakvelden	Lasten 2022	Baten 2022	Saldo 2022
0.4 - Overhead	436.448	-	436.448-
0.5 - Treasury	114	29.668	29.554
0.8 - Overige baten en lasten	173.000	345.473	172.473
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.401.148	2.181.353	1.219.796-
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.654.700	1.654.700
Totaaltelling lasten en baten	4.010.710	4.211.194	200.484

Aan het algemeen bestuur van
Groenalliantie Midden-Holland en omstreken

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Groenalliantie Midden-Holland e.o. te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van Groenalliantie Midden-Holland e.o. op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 6 oktober 2022 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Groenalliantie Midden-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 39.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 1.950 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 6 oktober 2022 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 28 juni 2023
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. B. Smeenk RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: